

Till Alands lagting

**Reservation mot finans- och näringsutskottets
betänkande nr 4/2024-2025:
Kompensera för höga kostnader**

Motivering

De kompenserande åtgärderna som presenterats efter sjukdomskostnadsavdragets avskaffande riktar sig inte till de personer som har höga medicinkostnader eller höga tandläkarkostnader kombinerat med låga inkomster. Detta försämrar kraftigt situationen för de mest utsatta och de äldre i vårt samhälle. Noteras bör i situationen att ca 50% av de som nyttjat sjukdomskostnadsavdraget tillhör gruppen pensionärer.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi

att detta textstycke under politikområde 4 i betänkandet *tillfogas följande text:*

”Utskottet uppmanar landskapsregeringen att även ta fram åtgärder för personer med höga medicin- och tandläkarkostnader. Åtgärder kan begränsas till ett inkomsttak för att rikta åtgärden till de som drabbas hårdast av avskaffandet av sjukdomskostnadsavdraget och kan även avgränsas till en minimisumma för att erhålla ersättning.”

Mariehamn den 10 december 2024

Andreas Kanborg

Wille Valve

Till Ålands lagting

Reservation mot finans- och näringsutskottets betänkande nr 4/2024-2025 gällande utsläppsrätter

Motivering

Med anledning av EU:s direktiv gällande användande av medel införflutna från utsläppsrätterna anser undertecknad att medlens användning bör planeras och redovisas för redan i budgeteringsskedet. Genom att inte hänvisa till motsvarande utgifter redan i budgeteringsstadiet anser undertecknad att klimatpolitiken inte bedrivs på ett planerat och transparent sätt.”

Med anledning av det ovanstående föreslår jag följande stycke *stryks*:

”Utskottet konstaterar att det inte är ändamålsenligt att i budgeten anvisa hur intäkterna från utsläppshandeln ska fördelas med tanke på att redan på-gående och budgeterade satsningar överstiger de förväntade intäkterna, men att det vore önskvärt att i årsredovisningen göra en sammanställning av de satsningar som görs för att främja den gröna omställningen.”

och *ersätts* av följande:

”Utskottet uppmanar landskapsregeringen att komplettera budgetförslaget med information om vilka planerade åtgärder som kan anknytas som en utgift för de budgeterade intäkterna från utsläppsrätter för att belysa medlens användning och bör sedan följas upp i årsredovisningen med syfte att påvisa att medlens användning är i enlighet med givna direktiv.”

Mariehamn den 10 december 2024

Andreas Kanborg

Till Ålands lagting

Reservation mot finans- och näringsutskottets betänkande nr 4/2024-2025 gällande skärgårdstrafikens framtid

Motivering

Skärgårdstrafikens kostnader kommer att öka radikalt de närmaste åren vilket medför ett akut behov av prioriteringar inom skärgårdstrafiken. Landskapsregeringen föreslår att status quo behålls utan att ta hänsyn till detta faktum och föreslår neddragningar i trafiken samtidigt som nuvarande struktur behålls. Detta är ekonomiskt ohållbart och en förändring måste till för att vi ska ha möjlighet att förnya flottan.

Undertecknad föreslår att förstudien gällande Snäckö färjfäste utgår och att fokus läggs på huvudlinjerna. Om planerna för Snäckö färjfäste genomförs cementeras nuvarande trafikupplägg vilket vore förödande både för landskapets ekonomi men även för skärgårdstrafiken som helhet.

Vi föreslår att fokus läggs på norra linjen där en ny färja upphandlas så att det i framtiden trafikerar två färjor på Norra linjen samt att Enklingelinjen, Brändö/Kumlingelinjen samt Tvärgående linjen avslutas i samband med införandet av dubbla tonnager på norra linjen. Strukturreformeringen medför att en nyinförskaffning kan finansieras inom ramen för skärgårdstrafikens budget och innebär ett bättre flöde till och från skärgården. Detta ökar trafikmängden över Vårdö och i förlängningen är en bro över Prästösund således motiverad.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi att följande text infogas under rubriken sjötrafik:

”Utskottet uppmanar landskapsregeringen att inför den längre upphandlingen avsluta färjelinjerna Enklingelinjen, Brändö/Kumlinge linjen samt Tvärgående linjen. Vidare att en ny färja upphandlas till den norra linjen så att det i framtiden trafikerar två färjor mellan Hummelvik och Torsholma. Snäckö färjefäste utgår och stryks från Ålands budget 2025.”

Mariehamn den 10 december 2024

Andreas Kanborg

Till Ålands lagting

**Reservation mot finans- och näringsutskottets
betänkande nr 4/2024-2025 gällande kommuners och
kommunförbunds ekonomi**

Motivering

Landskapsregeringen föreslår i sitt budgetförslag kraftigt minskade kompensationer för kommunerna gällande kompensation för vissa avdrag i beskattningen. I budget 2025 föreslås att kompensationen minskas till 60% under 2025 och en ytterligare minskning till 46% under 2026. Detta medför en stor risk för att landskapsregeringen bidrar till skapandet av så kallade kriskommuner. Vidare anser undertecknad att landskapsregeringen måste trygga KSTs finansiering då verksamheten drabbats av reformer genomförda i Finland.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi att följande text infogas under rubriken överföring till kommunerna:

”Utskottet uppmanar landskapsregeringen att behålla kompensationsgraden för vissa skatteavdrag på nuvarande nivå (70%). Kostnaden för detta beräknas till 670 000 euro (moment 33000). Vidare anser utskottet att KSTs verksamhet bör förstärkas med 200 000 euro för att säkerställa möjligheten till bostadsbidrag och utkomststöd (moment 41500). Dessa åtgärder kan finansieras exempelvis genom att samtidigt slopa det planerade kapitaltillskottet till Kraftnät Åland vars kassa har stärkts kraftigt under de senaste åren. (moment 934000)”

Mariehamn den 10 december 2024

Andreas Kanborg

Till Alands lagting

Reservation mot finans- och näringsutskottets betänkande nr 4/2024-2025

Ingen tidtabell införs i Embarsund

Motivering

På Embarsundslinjen vill landskapsregeringen införa tidtabell enbart under de tre sommarmånaderna. Under utskottsbehandlingen har tydligt framkommit att den summa som avses inbesparas med 3 månaders turlista inte står i proportion till den olägenhet som detta medför för turister sommartid, näringslivet och boende på Föglö.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi

att följande nya mening läggs in under rubriken
”Linfärjetrafik” efter meningen ”Införandet av tidtabeller på
de större linfärjelinjerna har medfört en del kritik från användarna.”:
”Ingen tidtabell föreslås införas på Embarsundslinjen under
2025.”

Mariehamn den 10 december 2024

Wille Valve

Andreas Kanborg

Till Ålands lagting

**Reservation mot finans- och näringsutskottet
betänkande nr 4/2024-2025: Kompensera våra äldre
för slopandet av sjukkostnadsavdraget**

Motivering

Fakta talar för att slopandet av sjukkostnadsavdraget särskilt drabbade Ålands äldre befolkning som tidigare kunnat göra avdrag för sjukvård, mediciner, fysioterapi och glasögon mm. Särskilt påverkas de äldre som bor på ett boende med heldygnsomsorg (ESB) så också möjligheten att göra avdrag för långvård slopades.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi

att detta textstycke under politikområde 4 i betänkandet *stryks*:

”Utskottet noterar att en av de kompenserande åtgärderna för slopandet av sjukdomskostnadsavdraget i beskattningen återspeglas i sänkt självrisk innan högkostnadsskyddet träder i kraft för patienterna. Utskottet anser att detta är en ändamålsenlig åtgärd eftersom den sänkta självrisken gynnar målgrupper i behov av omfattande hälso- och sjukvårdsinsatser.”

Och ersätts med:

”Utskottet noterar att de kompenserande åtgärderna särskilt bör riktas till ESB-boende som drabbats hårt av slopandet av avdragen för långvårdsavgifter, höjd självrisk för läkemedel och momshöjningar”

Mariehamn den 10 december 2024

Wille Valve

Andreas Kanborg

Till Ålands lagting

Reservation mot finans- och näringsutskottet betänkande nr 4/2024-2025. Sälj inte m/s Michael Sars

Motivering

Under utskottsbehandlingen har framkommit att bedömning av konsekvenserna för Ålands sjöfartsutbildning pågår. Med tanke på sjöfartens roll för Åland idag och i framtiden anser vi att en försäljning av m/s Michael Sars kan komma ifråga först efter att åtgärder vidtagits för att öka nyttjandet och efter att en konsekvensbedömning gjorts. Beaktat att landskapsregeringen inte upptagit någon försäljningsintäkt i budget 2025 anser vi det lämpligast att regeringen, beroende av utredningens utfall, återkommer i ärendet med en ändringsbudget.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi

att detta stycke i betänkandet under "Sjöfartsutbildningar på Åland" *stryks*:

"Med tanke på branschens behov och Ålands läge vore en fortsatt satsning på sjöutbildning viktig varför utskottet föreslår att försäljningen genomförs först när den nya arbetsgruppen för sjöfartsutbildningar kommit med sin rapport. Sjöfart är en framtidsbransch där behovet av omställning och utbildning är enormt, också i internationell mening.

och *ersätts med*:

"Meningen "Landskapsregeringen avser därför att avyttra M/S Michael Sars" på sida 115 i Budget 2025 stryks. Efter att konsekvensbedömning gjorts och den nya arbetsgruppen för sjöfartsutbildningar färdigställt sin rapport, återkommer landskapsregeringen vid behov med en ändringsbudget. Sjöfart är en framtidsbransch där behovet av omställning och utbildning är enormt, också i internationell mening."

Mariehamn den 10 december 2024

Wille Valve

Andreas Kanborg

Till Ålands lagting

**Reservation mot finans- och näringsutskottet
betänkande nr 4/2024-2025 gällande kvalificerad
majoritet för skärgårdstrafikens långsiktiga
upphandlingar från 2027**

Motivering

Linjerna för framtidens skärgårdstrafik är inte brett förankrade och det finns ingen helhetsplan för den skärgårdstrafik som tar vid senast från år 2027 och framåt. Vi anser att detta vore viktigt då det annars finns en risk för kapitalförstörelse och tvära kast i skärgårdspolitiken då ny regering tillträder.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi

att denna text *stryks* under kapitlet Sjötrafik:

”I samband med ändringsbudget nr. 3/2024 (BF 6/2023-2024 och 6a/2023-2024) angavs riktlinjer för en ny inriktning för hur skärgårdstrafiken ska struktureras i framtiden.

Och *ersätts* med:

”Inför den storskaliga upphandlingen av skärgårdstrafiken 2027 är det viktigt att förankra besluten med kvalificerad majoritet, då detta får konsekvenser för de kommande mandatperioderna”

Mariehamn den 10 december 2024

Wille Valve

Andreas Kanborg

Till Ålands lagting

Reservation mot Finans- och näringsutskottets betänkande nr 4/2024-2025

Ingen tidtabell införs i Embarsund

Motivering

På Embarsundslinjen vill landskapsregeringen införa tidtabell enbart under de tre sommarmånaderna. Under utskottsbehandlingen har tydligt framkommit att den summa som avses inbesparas med 3 månaders turlista inte står i proportion till den olägenhet som detta medför för turister sommartid, näringslivet och boende på Föglö.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi

att följande nya mening läggs in under rubriken
”Linfärjetrafik” efter meningen ”Införandet av tidtabeller på
de större linfärjelinjerna har medfört en del kritik från användarna.”:
”Ingen tidtabell föreslås införas på Embarsundslinjen under
2025.”

Mariehamn den 10 december 2024

Wille Valve

Andreas Kanborg

Till Ålands lagting

Reservation mot finans- och näringsutskottets betänkande nr 4/2024-2025

Slopa enhetstaxan i skärgårdstrafiken

Motivering

Landskapsregeringen beslöt den 8 oktober 2024 om nya bokningsregler inom skärgårdstrafiken 2025 (ÅLR 2024/3696), där avgiften blir en enhetstaxa, dvs. samma avgift för alla linjer, bl.a. 40 euro för en bilplats oberoende av linjens längd (25 min eller 2,5 timme) och oberoende av utbud / efterfrågan. I beslutet slopas därtill samtliga "gröna avgångar" som varit 80% rabatterade och har varit ett "andningshål" för entreprenörer i skärgården.

Vi efterfrågar att landskapsregeringen i nästa taxeändring går in för en mera dynamisk prissättning som beaktar trafiklinjernas särdrag, längd och bokningsbarhet. Att låta enhetstaxan förbli i kraft kommer att bli förödande för en del av skärgården.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi:

Att ett nytt sista stycke införs under rubriken "Sjötrafik" i betänkandet:

"Utskottet uppmanar landskapsregeringen att snarast anta en ny taxa för skärgårdstrafiken som kan trygga framtidstro och möjliggöra mångsidig näringsverksamhet i skärgården. Enhetstaxan slopas och landskapsregeringen återkommer i en ändringsbudget som lägger grunden för en mer differentierad taxa."

Mariehamn den 10 december 2024

Wille Valve

Andreas Kanborg

Till Ålands lagting

**Reservation mot finans- och näringsutskottets
betänkande nr 4/2024-2025**

**Upphandla tvärgående linjen enbart för
sommarhalvåret**

Motivering

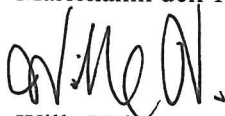
Med ett underskott på 29,3 miljoner behöver verksamheter ses över. Förslaget innebär en anpassning av tvärgående linjens trafik för att minska kostnaderna, optimera Föglölinjens trafik samtidigt som en grundkapacitet tryggas sommartid för Norra linjen

Med anledning av det ovanstående föreslår vi

Att ett nytt sista stycke införs under rubriken "Sjötrafik" i betänkandet:

"Tvärgående linjen upphandlas från och med 2025 enbart för månaderna maj-september för att avlasta m/s Alfågeln vilket ger en lägre årlig kostnad. Moment 75010 – utgifter sänks med 600 000 euro."

Mariehamn den 10 december 2024

Wille Valve

Andreas Kanborg

Till Alands lagting

**Reservation mot finans- och näringsutskottets
betänkande nr 4/2024-2025**

**Trygga medborgarnas rätt att betala med kontanter
eller bankkort vid ombordstigning**

Motivering

Att kunna betala samhällstjänster både kontant och med bankkort är en grundläggande rättighet för medborgare. Betalningen får inte vara beroende av tekniska störningar, dåligt nätverk eller dålig wi-fi-uppkoppling. Alla turister kan inte förutsättas ha eller vilja ha dataroamingen påslagen.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi

Att ett nytt sista stycke införs under rubriken "Sjötrafik" i betänkandet:

"I digitaliseringsarbetet tryggas allas möjligheter att betala med kontanta medel och bankkort"

Mariehamn den 10 december 2024

Wille Valve

Andreas Kanborg

Till Ålands lagting

Reservation mot finans- och näringsutskottets betänkande nr 4/2024-2025 gällande Sunnanvind

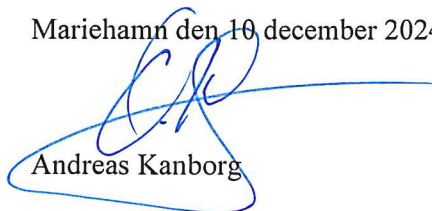
Motivering

Landskapsregeringen föreslår att projekt Sunnanvind skall fortgå och att en auktionering av våra gemensamma havsområden skall ske. Detta trots att området är av såväl kulturhistoriskt som miljömässigt värdefullt. Vidare kan nämnas att en eventuell anslutning till den finländska stamnätet i dagsläget hindras av rådande elmarknadslagstiftning vilket skapar ytterligare en osäkerhetsfaktor kring projektet.

Med anledning av det ovanstående föreslår jag att följande text ersätter texten under rubriken Projekt Sunnanvind, vindkraft i Norrhavet:

”Utskottet föreslår att projekt Sunnanvind avslutas och budgeterade medel stryks. Utskottet uppmanar landskapsregeringen att på ett transparent sätt till lagtinget och allmänheten redovisa alla de kostnader som landskapet Åland och dess underlydande myndigheter haft i anslutning till projektet.”

Mariehamn den 10 december 2024

Andreas Kanborg